

Co-funded by
the European Union

Гід для молодіжних педагогів

Зупиніть мову ворожнечі через CONNECT & WORK (WP3)

EMNHS LGBTQI+ – онлайн-інструменти для боротьби з мовою ворожнечі щодо молоді LGBTQI+

Тип проєкту: Erasmus+ KA220 Проєкт тривалості партнерств
співпраці: 01/01/2024 – 31/12/2025 Результат: Посібник для молодіжних педагогів (WP3) Версія: v1.3 Дата: лютий 2025

Для молодіжних працівників, педагогів та молодіжних організацій, які працюють з молоддю (18–26 років), включаючи ЛГБТІК+ та не-ЛГБТІК+ молодь.

ЗМІСТ

01 Про цей гайд

02 Як користуватися гайдом

03 Захист і інклюзивне сприяння

04 Моніторинг навчання та якість

05 Модуль 1 - Розуміння та боротьба з мовою ворожнечі (Іспанія)

06 Модуль 2 - Сприяння поважним онлайн-взаємодіям (Франція та Люксембург)

07 Модуль 3 - Пошук допомоги та ресурсів для ЛГБТІК-молоді (Україна)

08 Модуль 4 - Створення інклюзивних і поважних історій (Болгарія)

09 План впровадження та варіанти реалізації

10 додатків (шаблони та інструменти)

Co-funded by
the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать виключно автору і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні EACEA не можуть нести за них відповідальність.

01 | Про цей посібник

Цей посібник для молодіжних педагогів є операційним посібником, розробленим у рамках Робочого пакету 3 (WP3) проєкту EMNHS LGBTQI+. Вона підтримує молодіжних працівників, педагогів та молодіжні організації у розпізнаванні, запобіганні та реагуванні на онлайн-мову ворожнечі, спрямовану проти ЛГБТІК+ людей, водночас сприяючи безпечній, поважній та правозахисній онлайн-участі молоді.

Посібник структурований у чотири навчальні модулі, спільно розроблені партнерами з Іспанії, Франції/Люксембургу, України та Болгарії. Кожен модуль містить результати навчання, плани сесій,

покрокові заходи, матеріали, нотатки з фасилітації та запропоновані адаптації для онлайн- або змішаного навчання.

Цілі WP3, що підтримуються цим посібником:

- Розвивати компетенції молодіжних працівників і педагогів для виявлення мови ворожнечі та дискримінації в інтернеті, а також безпечного та ефективного реагування.
- Сприяйте поважним онлайн-взаємодіям і цифровому громадянству через практичні підходи до нетикету та деескалації конфліктів.
- Підвищити обізнаність про шляхи підтримки та ресурси для ЛГБТІК-молоді, включно з правозахисною та психосоціальною підтримкою.
- Налаштовуйте учасників створювати позитивні наративи та контрнативи, які зміцнюють права людини та демократичні цінності.

Цей результат доповнює проєктний Toolkit, створений у рамках WP2, зосереджуючись на проведенні навчання та практиці педагогів. Він розроблений для переносності та повторного використання поза межами партнерства.

02 | Як користуватися гайдом

Посібник може бути представлений у вигляді 3–4-денного очного курсу, щотижневої програми з 6–8 сесій або змішаного формату. Модулі можуть реалізовуватися послідовно або як окремі одиниці залежно від місцевих потреб.

Рекомендовані формати доставки:

Формат	Тривалість	Найкраще для	Примітки
Інтенсивне навчання	3–4 дні	Молодіжні працівники; Множники проєктів	Використовуйте повні модулі + практичні лабораторії
Щотижнева програма	6–8 сесій	Змішані групи, включно з молоддю	Більше часу для роздумів між сесіями
Змішаний курс	4–6 тижнів	Міжкrajнний обмін	Онлайн-активності + локальні практичні завдання

Чек-лист підготовки:

- Визначте профілі та потреби учасників (молодіжні працівники, молодь, змішані).
- Підтверджуйте шляхи захисту та направлення (особливо для підтримки молоді LGBTIQ+).

- Підготуйте цифрові інструменти (для онлайн-доставки) та налаштування конфіденційності.
- Локалізувати приклади та юридичні посилання (Модуль 1) за потреби.
- Підготуйте інструменти оцінювання (до/після анкети та зворотний зв'язок після сесії).

03 | Захист і інклюзивне сприяння

Фасилітація має бути інформована про травму, інклюзивна та заснована на правах. Обговорення мови ворожнечі можуть викликати стрес або розкриття інформації. Переконайтеся, що межі конфіденційності чіткі та встановлюють групові угоди для поважної участі.

Мінімальні заходи безпеки:

- Використовуйте інклюзивну мову та займенники; Дозвольте учасникам самостійно ідентифікуватися.
- Встановіть чіткий кодекс поведінки; Втручайтеся на ранніх етапах шкідливої динаміки.
- Уникайте просити учасників ділитися особистим досвідом як доказом; Ніколи нікого не видає.
- Надайте інформацію про підтримку/направлення та можливість тихої перерви.
- Використовуючи онлайн-прикладі, знімайте ідентифікацію осіб і уникайте посилення контенту, сповненого ненависті.

04 | Моніторинг навчання та якість

Моніторинг у WP3 підтверджує навчання учасників (знання та навички) та забезпечує зручність, доступність і релевантність матеріалів.

Рекомендовані інструменти:

- До/після самооцінки узгоджується з результатами навчання.
- 7-пунктна анкета зворотного зв'язку (зручність користувача, доступність, набуття знань/навичок).
- Зворотний зв'язок сесії після кожного модуля.
- Нотатки про спостереження фасилітатора та журнал покращень.

Порада щодо звітування:

Повідомляйте про відсоток вибору 4–5 (Погоджуюся/Рішуче погоджуюсь) для ключових пунктів і ведіть порядок денний/списки відвідувачів.

05 | Модуль 1:

Розуміння та боротьба з **МОВОЮ** **ворожнечі -** **Іспанія**

Мова ворожнечі може мати серйозний вплив на окремих людей і громади. Цей модуль надає учасникам знання для ідентифікації, розуміння та протидії мові ворожнечі в різних контекстах, з особливою увагою до реалій ЛГБТІК+ та європейських стандартів прав людини. Вона включає визначення, правові рамки, аналіз впливу та національні контексти.

Результати навчання

- Визначте мову ворожнечі та відрізнити її від образливої мови, дезінформації та законної критики.
- Поясніть ключові правові та правозахисні рамки, що стосуються мови ворожнечі та недискримінації.
- Аналізуйте індивідуальні, громадські та суспільні наслідки онлайн-мови ворожнечі, включаючи інтерсекційні впливи.
- Застосуйте практичний шлях прийняття рішень, щоб розпізнати мову ворожнечі та обрати відповідну відповідь.

Рекомендований розклад

Сесія	Тривалість	Основні види діяльності	Виходи
1.1	90 хв	Концептуальне відображення; визначення; граничні випадки; Групова угода	Спільні визначення; Групова угода

1.2	90 хв	європейські принципи; сільські знімки; Викладання взаємних	Кантрі-плакати ; Список ресурсів
1.3	120 хв	Картографування ударів; драбина реагування; Рольова гра	План дій

Плани сесій та заходи

1.1 Що таке мова ворожнечі?

Тривалість: 90 хв

Мета:

Створіть спільне розуміння та створіть безпечний простір для навчання.

Матеріали:

- Фліпчарт/біла дошка
- Стікери
- Слайд-дек (визначення)
- Роздатковий матеріал: ключові терміни

Крок за кроком:

1. Встановіть межі групової угоди та конфіденційності.
2. Концептуальне відображення прикладів шкідливої онлайн-мови; кластерні теми.
3. Введіть робочі визначення та обговорюйте граничні випадки.
4. Класифікувати анонімізовані приклади за допомогою шляху прийняття рішень; Розбір

Нотатки щодо фасилітації:

- Перефразуйте явні образливі слова; Уникайте посилення ненависного контенту.
- Повернення до впливу та захищених характеристик, коли виникають розбіжності.

Швидкі питання для оцінки:

- Я можу пояснити, що таке мова ворожнечі і що вона не є. (1–5)
- Приклади допомогли мені зрозуміти межі та варіанти реагування. (1–5)

1.2 Правові рамки та національні контексти

Тривалість: 90 хв

Мета:

Розумійте європейські принципи та порівнюйте національні контексти.

Матеріали:

- Слайди: європейські рамки
- Шаблон: знімок країни
- Маркери

Крок за кроком:

5. Запровадити принципи європейського рівня та варіативність національного права.
6. Створюйте знімки країн (закони, маршрути звітування, актори).
7. Карусель однолітків і спільні риси/відмінності.
8. Розвінчування міфів щодо репортажів і реагування на платформи.

Нотатки щодо фасилітації:

- Уникайте юридичних консультацій; Зосередься на вказівниках і доріжках.

Швидкі питання для оцінки:

- Я розумію основні правові та правові принципи, що стосуються мови ворожнечі. (1–5)
- Я знаю, де знайти шляхи національної звітності та підтримки. (1–5)

1.3 Стратегії впливу та реагування

Тривалість: 120 хв

Мета:

Пов'яуйте впливи з безпечними стратегіями реагування.

Матеріали:

- Робочий лист впливу
- Картки сценаріїв
- Роздатковий матеріал: драбина реагування

Крок за кроком:

9. Карти впливу на індивідуальному, громадському/суспільному рівнях.
10. Введіть правила реагування та безпеки.
11. Рольові реакції на сценарії; Розбір інформації.
12. Напишіть особистий план дій із 3 кроками для місцевої практики.

Нотатки щодо фасилітації:

- Пріоритет — безпека; включати варіанти направлення; Використовуйте заземлення, якщо потрібно.

Швидкі питання для оцінки:

- Я почуваюся впевненіше, обираючи безпечні стратегії реагування. (1–5)
- Я можу краще підтримувати молодь, яка стикається з онлайн-ненавистю. (1–5)

06 | Модуль 2:

Сприяння

поважним

онлайн-взаємо

діям

[онлайн-нетікет

]- Франція та Люксембург

Цей модуль містить практичні рекомендації з етикету та техніки деескалації конфліктів для підтримки ввічливості, ясності та довіри онлайн, з увагою до приватності, конфіденційності та конструктивного зворотного зв'язку.

Результати навчання

- Застосовуйте основні принципи етикету для модерації та участі в онлайн-обговореннях.
- Визначайте тригери ескалації та використовуйте техніки деескалації.
- Розробіть рекомендації спільноти для онлайн-молодіжних просторів.
- Захищайте приватність і конфіденційність, підтримуючи молодь LGBTIQ+ онлайн.

Рекомендований розклад

Сесія	Тривалість	Основні види діяльності	Виходи
2.1	90 хв	Погані та хороші пости; розробка правил; Практика переписування	Правила нетикету
2.2	90 хв	Сходи ескалації; сценарії відповіді; Рольова гра	Банк фраз
2.3	90 хв	Картографування ризиків; безпека за дизайном; Чек-лист	Список перевірок безпеки

Плани сесій та заходи

2.1 Основи нетикету

Тривалість: 90 хв

Мета:

Створюйте спільні стандарти для поважного, чіткого та безпечного онлайн-спілкування.

Матеріали:

- Анонімізовані уривки
- Шаблон правил Netiquette
- Стікери

Крок за кроком:

13. Переглядайте анонімізовані пости/коментарі та визначте, що тригери ескалації.
14. Введіть основні принципи нетикету.
15. Проект правил і наслідків для молодіжного онлайн-простору.
16. Перепишіть шкідливі коментарі у конструктивний зворотний зв'язок.

Нотатки щодо фасилітації:

- Уточніть модерацію та цензуру; Наголошуйте на ризиках приватності.

Швидкі питання для оцінки:

- Я можу застосовувати принципи нетикету у своїй онлайн-практиці. (1–5)
- Я можу розробити чіткі та виконувані правила спільноти. (1–5)

2.2 Деескалація та конструктивний зворотний зв'язок

Тривалість: 90 хв

Мета:

Практикуйте скрипти реагування, які зменшують ескалацію та захищають цілі.

Матеріали:

- Сходи ескалації
- Картки сценаріїв
- Аркуш рольової гри

Крок за кроком:

17. Обговорюйте динаміку ескалації та стилі конфлікту.
18. Введіть інструменти деескалації та рішення щодо модерації.
19. Рольова гра, модерація та документування рішень.
20. Створіть спільний банк модерованих фраз.

Нотатки щодо фасилітації:

- Спочатку захистіть ціль; Уникайте обтяження цільових людей.

Швидкі питання для оцінки:

- Я відчуваю, що здатний знизити ескалацію напружених онлайн-дискусій. (1–5)
- Рольова гра покращила мої навички модерації та зворотного зв'язку. (1–5)

2.3 Приватність, конфіденційність і безпечні онлайн-простори

Тривалість: 90 хв

Мета:

Захищайте приватність, конфіденційність і добробут у онлайн-роботі з молоддю.

Матеріали:

- Робочий аркуш з картографування ризиків
- Шаблон контрольного списку безпеки

Крок за кроком:

21. Відкладіть на карту ключові ризики та заходи їх пом'якшення.
22. Перегляньте кроки конфіденційності за дизайном (дозволи, згода, налаштування).
23. Створіть чек-лист безпеки для онлайн-сесій.
24. Створіть карту рекомендацій для переслідувань або проблем зі здоров'ям.

Нотатки щодо фасилітації:

- Адаптуйте під реальні платформи; Наголошуйте на згоду на запис/поширення.

Швидкі питання для оцінки:

- Я розумію, як захищати приватність і конфіденційність онлайн. (1–5)
- Я можу застосувати практичний чек-лист безпеки. (1–5)

07 | Модуль 3:

Пошук

допомоги та

ресурсів для

ЛГБТІК-молоді

отримання

підтримки] - Україна

Рекомендації щодо надійних організацій підтримки, підвищення обізнаності про права та доступу до послуг з психічного здоров'я/консультування, допомога педагогам створювати шляхи направлення та відповідати на розкриття інформації.

Результати навчання

- Визначте надійні мережі підтримки та організації (місцеві, національні та європейські).
- Поясніть базові права та шляхи адвокації, актуальні для ЛГБТІК-молоді.
- Використовуйте безпечний підхід до рекомендацій і розумійте межі ролі педагога.
- Визнавайте ризики для здоров'я та вказуйте на відповідну підтримку.

Рекомендований розклад

Сесія	Тривалість	Основні види діяльності	Виходи
3.1	90 хв	Картографування ресурсів; перевірку довіри; Шлях направлення	Реферальна карта
3.2	120 хв	сценарії прав; рольові ігри; План добробуту	Шаблон плану добробуту

Плани сесій та заходи

3.1. Картографування підтримуючих шляхів

Тривалість: 90 хв

Мета:

Створіть практичну карту підтримки та рекомендацій для негайного використання.

Матеріали:

- Шаблон відображення ресурсів
- Контрольний список довіри

Крок за кроком:

25. Визначте типи підтримки та коли звертатися.
26. Картографуйте сервіси та перевіряйте перевірку довіри.
27. Розробіть шлях рекомендацій і безпечні кроки для розмови.
28. Діліться картами та погоджуйте мінімальну інформацію про підтримку.

Нотатки щодо фасилітації:

- Розглянемо кризові контексти; Уникайте збору чутливих даних.

Швидкі питання для оцінки:

- Я можу визначити надійні організації підтримки та служби. (1–5)
- Я можу скористатися чітким і безпечним шляхом направлення. (1–5)

3.2. Права, самозахист і підтримка психічного здоров'я

Тривалість: 120 хв

Мета:

Посилити обізнаність про права та безпечний доступ до підтримки.

Матеріали:

- Картки сценаріїв прав
- Шаблон плану добробуту

Крок за кроком:

29. Запровадіть базові права та шляхи для вказівників.
30. Працюйте над сценаріями прав і безпечними рішеннями дій.
31. Рольові ігри в розмовах про пошук допомоги.
32. Розробіть шаблон плану добробуту для молодіжних груп.

Нотатки щодо фасилітації:

- Без медичних порад; Зосередься на підтримуючій комунікації та орієнтації.

Швидкі питання для оцінки:

- Я почуваюся впевненіше, підтримуючи ЛГБТІК-молодь, щоб отримати допомогу. (1–5)
- Моє розуміння шляхів підтримки, заснованої на правах, покращилося. (1–5)

08 | Модуль 4:

Створення

інклюзивних і

поважних

історій

побудова

ПОЗИТИВНИХ наративів]- Болгарія

Навички створення інклюзивних історій і контрнарративів, які кидають виклик гнітючим рамкам і просувають права людини та демократичні цінності.

Результати навчання

- Поясніть основні елементи наративу та те, як наративи впливають на ставлення та поведінку.
- Визначайте шкідливі наративи та створюйте контрнарративи без посилення ненависті.
- Створюйте інклюзивні історії, що просувають права людини, гідність і різноманіття.
- Сприяти молодіжним наративним активностям безпечно та етично.

Рекомендований розклад

Сесія	Тривалість	Основні види діяльності	Виходи
4.1	90 хв	Аналіз кадрів; Відображення значень	Робочий аркуш з аналізу кадрів
4.2	120 хв	Лабораторія контрнарративу; рецензування; Чек-лист	Чернетки контрнарратив

Плани сесій та заходи

4.1. Основи нарративу та шкідливі рамки

Тривалість: 90 хв

Мета:

Розумійте нарративи та те, як шкідливі рамки поширюються онлайн.

Матеріали:

- Роздатковий матеріал з наративними елементами
- Робочий аркуш з аналізу кадрів
- Анонімізовані приклади

Крок за кроком:

33. Поясніть наративні елементи та цінності.
34. Аналізуйте анонімізований контент для виявлення рамок і імпліцитних цінностей.
35. Відкладіть цінності для просування (гідність, рівність, солідарність).
36. Обговоріть правила «не нашкодити» для контрнаративу.

Нотатки щодо фасилітації:

- Зосередьтеся на кадрах і ударах; Тримайте приклади короткими та анонімними.

Швидкі питання для оцінки:

- Я можу розпізнавати шкідливі наративи і пояснювати їхні наслідки. (1–5)
- Я можу уникнути посилення ненависті під час відповіді. (1–5)

4.2. Розробка контрнарративів і позитивних історій

Тривалість: 120 хв

Мета:

Створюйте контрнарративи та інклюзивні історії для молодіжної практики.

Матеріали:

- Шаблон контрнарративу
- Контрольний список експертного рецензування

Крок за кроком:

37. Введіть контрнарративні стратегії (емпатія, факти, цінності, сторітелінг).
38. Розробіть контрнарратив для обраної шкідливої рамки.
39. Рецензування з контрольним списком; Переглянути.
40. Створіть чек-лист публікацій (згода, конфіденційність, модерація, оцінка).

Нотатки щодо фасилітації:

- Пріоритет згода та безпека; Заохочуйте практикуватися офлайн перед публікацією.

Швидкі питання для оцінки:

- Я можу створювати інклюзивні контрнаративи, що просувають права людини. (1–5)
- Рецензування колегами покращило якість і безпеку наративів. (1–5)

09 | План впровадження та варіанти реалізації

Запропонований план впровадження чотириденного інтенсивного навчання. Адаптуйте таймінг до місцевого контексту.

День	Фокус	Основні сесії	Практика / результати
День 1	Заснування	Модуль 1 (1.1, 1.2)	Групова угода; Кантрі-постери
День 2	Відгуки та нетикети	Модуль 1 (1.3) + Модуль 2 (2.1)	Драбина реагування; Правила етикету

День 3	Модерація та підтримка	Модуль 2 (2.2, 2.3) + Модуль 3 (3.1)	Чек-лист безпеки; Реферальна карта
День 4	Наративи та завершення	Модуль 3 (3.2) + Модуль 4 (4.1, 4.2)	Контрнаративи; Плани дій
Продовження	Переведення на практику	Онлайн-реєстрація (60–90 хв)	Діліться історіями впровадження; Збирайте відгуки

10 | Додатки (шаблони та інструменти)

Додаток А – До/після самооцінки (приклад)

Оцініть свою угоду (1–5) до і після навчання:

- Я можу розпізнавати мову ворожнечі і відрізняти її від інших форм шкідливого контенту.
- Я знаю безпечні варіанти реагування (підтримка, звіт, контрпромови, направлення).
- Я можу модерувати онлайн-обговорення, використовуючи техніки нетикету та деескалації.
- Я знаю, де направити ЛГБТІК-молодь до надійних служб підтримки
- Я можу створювати позитивні наративи та контрнативи, не посилюючи ненависть.

Додаток В – 7-пунктна анкета для відгуків користувачів (матеріали WP3)

Використовуйте гаму 1–5, якщо не зазначено інше.

- Посібник і матеріали прості у навігації та використанні.
- Інструкції достатньо зрозумілі, щоб застосовувати їх у моїй практиці.
- Матеріали здаються доступними та інклюзивними.
- Контент має значення для реальних ситуацій, з якими я стикаюся.
- Моє розуміння мови ворожнечі в інтернеті покращилося.
- Я відчуваю себе більш здатним безпечно та ефективно реагувати.

- Я планую використати ці матеріали протягом наступних 3 місяців. (A/B/C/D)

Додаток С – Відгуки сесії (3 пункти)

- Ця сесія була корисною для моєї ролі. (1–5)
- Метод фасилітації підтримував навчання. (1–5)
- Одна пропозиція щодо покращення (відкритий текст).

Co-funded by
the European Union

Фінансується Європейським Союзом. Однак висловлені погляди та думки належать виключно автору і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (EACEA). Ні Європейський Союз, ні EACEA не можуть нести за них відповідальність.

СЛІДКУЙ ЗА СВОЄЮ ПОДОРОЖЖЮ

